

NIEUWSBRIEF KBO

afdeling Ede

jaargang 30, nr. 5 mei 2023

Monument, Kerkhoflaan Lunteren

© Foto M.A. Borggreve

In dit nummer:

Colofon	2
Van het bestuur	3
Pastorale bijdrage	4
Agenda O&O Busreis	5
Aanmeldingsformulier Ede Doet	6
Column Ouderenzorg	10
Rijbewijskeuring	10
Afvalscheiding PMD	14
Dagje uit naar Reide	15
Agenda	16

Interessante informatie:

Verslag activiteiten	3
Lezing over Kruisheren	4
Avond van de Martelaren Samen Uit	7
Vrijdag visdag	8
Statiegeld Vacatures	9
Langer thuis wonen	11
Ons Volkslied	12
Japanse betrekkingen	13
Papierknipkunst	15
Sudoku	16

Colofon

Voorzitter Ap Dominicus
t. 0318-63 89 50
email: abdominicus1@gmail.com

Secretaris
Adri Koch t. 0318-65 03 68
email: secretaris@kbo-edede.nl

1^e Penningmeester
Gijsbert van Ingen t. 06-47 55 22 32
email: penningmeester@kbo-edede.nl

Rekeningnummer voor contributie
en giften
NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren afd.
Ede-Bennekom

Pastoraal adviseur
Em. pastor Hans Lucassen

Ledenadministratie
Charles Slangen t. 0318-66 88 85
email:
ledenadministratie@kbo-edede.nl

Bezorging Nieuwsbrief en
Ons Magazine
Coördinator Beer Radstaat
t. 0318-63 29 92 / t. 06-10 51 43 28
email: g.radstaat@hotmail.com

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coörd. Trudy v. Schoonhoven
t. 0318-64 59 09 / 06-46 89 94 88
email:
trudyvanschoonhoven@planet.nl

Belastingsservice Ouderenbonden
Coördinator HUBA Douwe Ettema
t. 0318-64 58 31 / 06-55 90 06 46
email: ettema.douwe@gmail.com

Vrijwillige Ouderen Adviseur (VOA)
en Wet Maatschappelijke
Ondersteuning (WMO)
Frans Bik t. 0318-84 29 92
email: fransbikkel@gmail.com
Hans Vaneman t. 06-41 87 23 08
email: info@vaneman.eu

Coördinator PC hulp
Jan Kemman t. 0318-62 03 58
email: j.kemman@chello.nl

Beheer website en facebook
Annelies Tax t. 0318-61 77 93
email: webmaster@kbo-edede.nl

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning
t. 06-38 15 52 96
email: jefdeuning22745@freeler.nl
+ kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erik Erkelens

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-edede.nl

Facebook www.facebook.com/KBO-Ede-897647640335670/

Volgende kopij uiterlijk inleveren 1 mei 2023

Van het Bestuur

Op 19 april organiseerde KBO Ede een lezing over de geplande nieuwe Pensioenwet. Het was een avond, die voor iedereen toegankelijk was. Dit om iedereen, jong en oud, kennis te laten nemen van de gevolgen van deze wet.

In de volgende Nieuwsbrief zal ik daar in een extra artikel op terugkomen, waarbij aangegeven zal worden, waar de schoen eventueel wringt.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) van 15 maart 2023 werd bezocht door 35 leden, 10 leden hadden zich afgemeld. Het was een rustige vergadering, waar onze leden de noodzakelijke vragen konden stellen en voorstellen konden inbrengen.

De aftredende 2^e penningmeester werd verrast met een oorkonde. Zij is 14 jaar op bestuursniveau actief geweest. Annelies is Lid van Verdienste geworden, daar feliciteren wij haar van harte mee. Annelies gaat niet "verloren" voor de KBO. Zij blijft ons adviseren met

haar kennis en ervaring.

Wij rekenen op een mooie zomer met veel activiteiten en wij rekenen op uw aanwezigheid hierbij.

Op de ALV heb ik een beroep gedaan om u aan te melden als vrijwilliger/bestuurslid. Informeer eens bij de secretaris, wat u kunt betekenen voor KBO Ede. Het zou enorm prettig zijn als wij versterking krijgen om zo onze leden nog meer van dienst te kunnen zijn.

Wees welkom en weet, dat u dankbaar werk verricht.

Ap Dominicus, voorzitter
6 april 2023

Ouderenadvies

Vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's) zijn speciaal opgeleide mensen die senioren helpen om antwoorden te vinden bij een hulpvraag. Dit kan op diverse gebieden zijn: *wonen, welzijn, zorg, veiligheid, vervoer en financiën*.

Zij geven onafhankelijk en vrijblijvend informatie, voorlichting en advies aan leden en niet-leden, als service van KBO-PCOB.

De ouderenadviseurs luisteren naar uw verhaal, zij zijn klankbord en informatiepunt. Zij zoeken samen met u naar een oplossing, maar u houdt zelf de regie.

U kunt de (KBO) ouderenadviseurs bereiken via:

Frans Bik	Telefoon: 0318 84 29 92 email: fransbikkel@gmail.com
Hans Vaneman	Telefoon 06 41 87 23 08 email: info@vaneman.eu

Verslag maken van activiteiten

De 3^e woensdag van de maand worden activiteitenmiddagen gehouden in de Bosroos over diverse onderwerpen die interessant zijn voor onze leden. De aankondiging vindt u in de Agenda KBO en PCOB zoals afgedrukt op de achterkant van onze nieuwsbrief. Over hetgeen op die middagen plaats vindt, dikwijls een lezing over een interessant onderwerp, wordt al een hele tijd geen verslag meer opgenomen in de nieuwsbrief. Dat is heel jammer omdat dan de leden die niet aanwezig waren niet worden geïnformeerd over het betreffende onderwerp.

Het zou mooi zijn indien iemand van de bezoekende leden op zich wil nemen om een kort verslag van de betreffende middag te schrijven voor de nieuwsbrief. Als u interesse daarvoor heeft dan graag contact opnemen met Trudy van Schoonhoven, tel. 0318-64 59 09 of 06-468 994 88, email: trudyvanschoonhoven@planet.nl.

Trudy van Schoonhoven

Ophaal service

Voor KBO-leden die slecht ter been zijn, moeilijk met het openbaar vervoer of met de regiotaxi kunnen reizen, proberen we voor de onze activiteiten vervoer te regelen om naar de KBO te komen. Leden die van deze regeling gebruik willen maken, moeten dit wel tijdig doorgeven aan Ap Dominicus. De kosten zijn € 2 per persoon. U wordt met de auto opgehaald en na afloop weer thuisgebracht.
t. **0318 638 950 of 06 19 02 11 19.**

Pastorale bijdrage

Nieuwe mensen

De 19^e-eeuwse Deense filosoof en theoloog, Søren Kierkegaard hield zijn christelijke gemeente in Kopenhagen eens met de volgende parabel een heldere spiegel voor: "In Denemarken, zo sprak hij zijn gemeente toe, is op een mooie zomerse zondagmorgen een kerkgemeenschap bijeen. Ze zijn met de gezangenboeken onder de arm naar de kerk gekomen en hebben op het kerkplein gezellig de plaatselijke nieuwtjes doorgenomen en de nodige roddels doorverteld. Tijdens de dienst speelt de organist naar hartenlust en de dominee preekt prachtig over Jezus de Heer en hoe fijn het is om zijn volgeling te zijn. De mensen galmen het uit: 'wat is het heerlijk deze Heiland te volgen en Jezus' vriend te zijn.'

Dan ontstaat er plotseling paniek. Een ouderling tikt de dominee op zijn schouders: 'Er is iemand in de sacristie die iedereen persoonlijk even wil spreken'. 'Wie is het?' vraagt de dominee. 'Het is Jezus zelf' zegt de ouderling, hij wil iedereen even ontvangen... En één voor één gaan de brave kerkgangers de sacristie in. Daar staan ze even oog in oog met Jezus. Ze zien zijn bebloede gelaat en de doornenkroon op zijn hoofd en zijn besmeurde kleren. Hij

kijkt ieder persoonlijk een ogenblik doordringend aan en vraagt: 'heb je mij waarlijk lief.' En als ze bedeesd en beleefd antwoorden: 'natuurlijk Heer', vraagt Hij verder: 'wil je werkelijk mijn volgeling zijn en met mij meegaan door de straten?...' En dan wordt het stil... niemand durft nee te zeggen; dat zou een beetje onbeleefd zijn. Maar tegelijkertijd durft -en dat is erger-

niemand ja te zeggen; ze schamen zich er allemaal voor om achter zo iemand aan te gaan lopen, straks door de hoofdstraat van de stad. Wat zullen de mensen wel niet zeggen... Als iedereen tenslotte in de sacristie geweest is, is het even stil in de kerk.

Maar gelukkig: de organist redt de situatie en zet het volgende lied dat op het programma staat in en dapper zingen ze verder alsof er niets gebeurd is. Ze houden een collecte, met een korte pauze waarin weer even geroddeld kan worden en gaan na de dienst gezellig koffiedrinken zoals ze altijd gedaan hebben."

Het evangelie roept ons telkens weer op om anders te worden, om nieuwe wegen te gaan. En elk begin van verandering is moeilijk. Bij iedere nieuwe stap hoort, dat je je los moet maken. Los van de oude situatie om open te kunnen worden voor nieuwe kansen. Zonder afscheid nemen van alle soms valse vanzelfsprekendheden is het best moeilijk om werkelijk dicht bij jezelf en je diepste verlangens te komen. Zo'n afscheid hoeft je niet onzeker of droevig te maken, want als wij Jezus durven te volgen, die ons juist uitdaagt om dingen los te laten, die ons uitnodigt om onze levensopdracht (en soms ook ons kruis) op ons te nemen; dan is het diezelfde Jezus die ons leven opnieuw invulling kan en wil geven, en ons werkelijk de mogelijkheid biedt om nieuwe mensen te worden. Die mogelijkheid vieren wij: ... om andere mensen te worden... die na vijftig dagen Pasen de deuren van het hart openzetten om nieuw te worden, mensen met nieuw elan, mensen die met de Geest van Pinksteren samen de straat op durven gaan, in Zijn voetspoor.

Em. Pastor Hans Lucassen

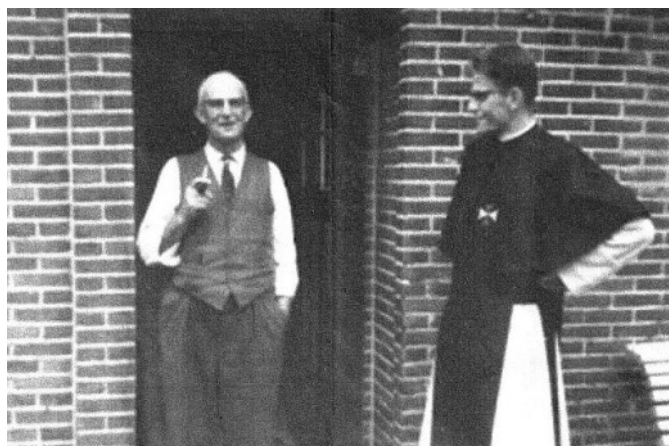
Lezing Kruisheren door KBO-Ede lid Piet Dekker

Op woensdagmiddag 17 mei zal Piet Dekker u kort vertellen over de geschiedenis van kloosterorden om vervolgens aandacht te geven aan de orde die hij uit eigen ervaring goed kent, namelijk de Kruisheren. 'De Kruisheren' zijn de enige orde met een Nederlandse oorsprong. U krijgt een inkijkje in de opleiding van de kloosterorde in Uden.

Piet is een man die veel heeft gedaan binnen en buiten de orde. Misschien weet u nog dat hij namens de Catharina Stichting een Vastenactie heeft georganiseerd. U bent welkom en introducees ook.

Met vriendelijke groet,

Erik Erkelens

Piet Dekker met zijn vader

Ter nagedachtenis

Het is niet gebruikelijk om iets te publiceren over een niet-lid. Toch willen wij Joke van Hierden-Lieftink gedenken. Ze is bij diverse leden en bij het bestuur beter bekend als Joke van de bloemenwinkel De Veender (aan de Veenderweg in Ede). De plantjes die onze leden in de coronatijd ontvingen kwamen bij haar vandaan.

De winkel gaat niet meer open.

Als mens kennen wij haar als iemand die gelukkig was met het kleine, zorg had voor haar klanten en bescheiden. Ze gaf nog wel eens iets weg aan minder bedeelden en had 1 of 2 spaarpotjes in de winkel staan voor een goed doel. Kleine dingen die in haar aard lagen. Joke is 29 maart na een kort ziekbed overleden.

De redactie

AGENDA Commissie O&O

17 mei 14.00-16.00 uur: Lezing over "Kruisheren" door Piet Dekker, lid van KBO Ede

14 juni 09.30-17.30uur: Reisje Kris Kras door Gelderland i.s.m. PCOB Ede

21 juni vanaf 14.00 uur: Fietstocht

16 aug. 14.00-16.00 uur: Feestje voor de 80- en 90-jarigen van dit jaar.

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur, tenzij anders vermeld.

Busreis KBO/PCOB 14 juni 2023 Kris Kras door Gelderland

Geachte KBO-leden,

Op **woensdag 14 juni 2023** kunt u deelnemen aan de busreis. We gaan dit samen doen met de PCOB Ede. De dagtocht wordt geheel verzorgd door de Betuwe Expres.

**** KBO en PCOB hebben plaats voor 22 personen elk. ****

**** **De kosten voor deze verzorgde dagtocht bedragen € 57,50 per persoon.** ****

**** Leden met een rollator dienen zelf hun begeleiding te regelen en deze op te geven als deelnemer. De organisatie kan niet de verantwoording op zich nemen voor iets waar ze geen ervaring mee hebben. ****

**** Leden melden zich aan bij hun eigen organisatie ****

Bij **annulering** graag contact opnemen met Trudy van Schoonhoven.

Aanmelden kan tot 22 mei 2023

Opstapplaatsen:

09.30 uur vertrek vanuit **Ede** achter de Open Hof, Hoflaan 2, Ede (Slotlaan)

Het programma is als volgt samengesteld

* **10.30 uur** Aangekomen in Joppe krijgen we koffie/thee met lekkers

Aansluitend maken wij een rondrit door de mooie omgeving van Gorssel o.l.v. een gids

* **Lunch** Teruggekeerd in Joppe krijgen we een surpriselunch. Na de lunch is er een proeverij met verschillende soorten advocaat

* **13.45 uur** We vertrekken naar het Veluws streekmuseum in Epe. Onder leiding van een gids in klederdracht gaan we door het museum

Na de rondleiding krijgt u koffie of thee met krentenwegge.

* **16.30 uur** Huiswaarts

* **17.30 uur** Terugkomst bij onze opstapplaats.

Bij verhindering op de dag zelf, graag bellen naar Trudy van Schoonhoven

0318-645 909/ 06-46 89 94 88

Trudy van Schoonhoven KBO Ede en Ria Hordijk PCOB Ede

AANMELDINGSFORMULIER BUSREIS

KBO Ede

Ede, april 2023

Formulier ingevuld terugsturen vóór maandag 22 mei 2023

Naar: Mevr. Trudy van Schoonhoven. Hoflaan 36, 6715 AJ Ede

of mailen naar: trudyvanschoonhoven@planet.nl

De heer/mevrouw:

Adres:

Telefoonnummer:

Mobiel nummer: 06 -

Geeft / geven zich op voor de busreis op woensdag 14 juni 2023

Kosten: € 57,50 per persoon

Wij verzoeken u vriendelijk vóór maandag 22 mei 2023 het verschuldigde bedrag over te maken op rekeningnummer NL 02 INGB 0004 1766 10 ten name van KBO voor Senioren, afdeling Ede/Bennekom onder vermelding van:
Dagtocht Kris Kras Gelderland 14-6-2023

Bij annulering contact opnemen met Trudy van Schoonhoven

Mocht de busreis volgeboekt zijn en u wilt alsnog mee, geeft u dan aan of u op de reservelijst geplaatst wilt worden.
tel. 0318-645 909 of mailen naar trudyvanschoonhoven@planet.nl.

Het maximum aantal deelnemers voor de busreis is 50 personen.

Inschrijving geschiedt na aanmelding op volgorde van binnenkomst.

Geeft u ook even door of u een rollator meeneemt en eventuele dieetwensen.

Mochten er toch nog plaatsen vrij zijn, dan neemt Trudy van Schoonhoven contact met u op.

.....

1^e ronde Ede Doet 2023

KBO Ede doelstelling:

"De senioren van Ede informeren en plezieren!"

Initiatiefomschrijving

1. Het initiatief lost vragen op die bij veel ouderen leven.
2. Het initiatief past binnen onze doelstelling.
3. KBO Ede is een belangenorganisatie voor senioren. Wij willen alle ouderen van de gemeente Ede informeren over actuele onderwerpen en daarnaast gezelligheid aanbieden. Wij willen een spreker (sprekers) uitnodigen voor informatie over bijvoorbeeld pensioenen, veiligheid, gezondheid etc. Aansluitend willen wij bezoekers een gezellige avond aanbieden met een hapje en een drankje.
4. Geldmiddelen.
5. Wij willen het initiatief uitvoeren zonder entree te heffen en zonder verdere kosten voor de deelnemers.

6. De datum zal nog nader worden bepaald

7. Geen aanmelding, vrije entree

Zo zorgen we voor verbinding
Ouderen zijn vaak eenzaam, wij scheppen de
mogelijkheid om andere ouderen te ontmoeten.

Voor dit initiatief is een bedrag van € 700 nodig.

Op dinsdag 11 april 2023 was het bedrag van € 700 al
binnen bereik.

Langs deze weg willen wij alle donateurs, leden en niet
KBO Ede leden, bedanken dat ze hun "Ede Doet"
waardebonnen hebben geschonken voor het initiatief
van KBO Ede.

Voor meer informatie of een extra donaties:

**zie de website Ede Doet en ga naar "Initiatieven" en
tik in "Senioren".**

Het Bestuur

Avond van de Martelaren, start van de Goede week

Wij houden de protestantse gewoonte van Bijbellezen na het eten in ere. We maken gebruik van een dagboek (meestal van protestantse huize) en sluiten af met de gebedskalender van Kerk in Nood.

Jaarlijks organiseert Kerk in Nood de avond van de martelaren in voorbereiding op de Paastijd. Jarenlang had ik het verlangen daar aan deel te nemen. Dit jaar is dat eindelijk gebeurd.

Op vrijdag 31 maart met heel regenachtig weer gingen Theo en ik met de trein naar Amsterdam. Gelukkig is de Nicolaaskerk vlak bij het station.

Helemaal vol was de kerk niet. Wat heel positief was dat er behalve de nodige ouderen toch echt ook jongeren aanwezig waren.

Eerst was er een mis, met een flink aantal geestelijken op het altaar.

Na de mis was de gebedsviering en werd de kruisweg gebeden. Tijdens de kruisweg waren er drie momenten, waarop getuigenis werd uitgesproken van een martelaar. Hierna was het mogelijk een kaarsje te plaatsen bij het altaar waar het portret van de martelaar was neergezet.

Het is vreselijk, al het onnodige geweld wat je hoort bij de getuigenissen. Het verhaal van Zuster Marie-Sylvie Kavuke Vakatsuraki vond ik het meest indringend. Zij was arts in een ziekenhuis in Congo en is bij een nachtelijke aanval van Boko Haram dood geschoten.

Tijdens de Kruisweg zongen we uit het Stabat Mater. Dat heeft nog nooit zo geleefd voor me, wat een indringende tekst.

De avond was heel indrukwekkend, met mooi gezongen liederen.

Onze start van de Goede week ging op zondag verder met een bezoek aan de Basiliek in Veenendaal, waar Adrian Snell zijn stuk *The Passion* uitvoerde. Het stuk is bijna 50 jaar geleden door hem geschreven. Er zijn stukken, die doen denken aan *Jesus Christ superstar*. Er is echter een groot verschil: *The Passion* eindigt met de opstanding van Christus.

Het was heel indrukwekkend. Onze Goede week is intensief gestart.

Mary-Ann Borggreve

Adrian Snell

Adrian Snell is een Britse musicus en componist. Hij componeert en schrijft vooral Bijbelse thema's. Het bekendst is wel *The Passion* over het lijdensverhaal.

Hij werkt de laatste jaren als muziektherapeut.

Samen Uit Eten

Op vrijdagavond 12 mei gaan we eten in het Balkan Restaurant, Grotestraat 114, 6711 AP Ede. Het Balkan Restaurant is geïnspireerd door kwaliteitsproducten. De chef-kok heeft een menu samengesteld met het beste en lekkerste vlees van lokale runderen, maar ook het meest malse vlees uit de U.S.A. Daarnaast biedt het restaurant een mooie selectie van vis- en vegetarische gerechten. De keuken laat zich het best karakteriseren als 'fusion'

van traditionele Balkan & high-end steakhouse met een mediterrane tintje. Voor meer informatie: zie hun website.

Kom je naar Samen Uit Eten?

Jullie worden verwacht om 18.30 uur.

Je kunt je hiervoor opgeven bij *Marja Ankoné*, tel. 0318 62 00 31

Op elke 2e woensdag van de maand om 14.00 uur wordt er door de parochie een ontmoetingsmiddag voor senioren georganiseerd. Deze vindt plaats in de Franciscuszaal van de Antoniuskerk, Stationsweg 112 te Ede. Indien vervoer een probleem voor u is, kunt u tussen 9.00-12.00 uur contact opnemen met het secretariaat van Katholiek Ede, tel. 0318 61 06 92.

Vrijdag visdag

Waarom op vrijdag vis en geen vlees? Dat komt van vroeger. Christus stierf op vrijdag, dat werd gezien als een dag van inkeer/overdenking. Dit leidde tot het gebod geen vlees te eten op vrijdag.

Hoe het kan weet ik niet, maar in huize Borggreve wordt vaak op vrijdag vis gegeten. Ik heb wel een verklaring: op vrijdag staat er de hele dag een viskraam achter de supermarkt en heb ik door mijn houtsnijhobby niet zoveel tijd om op tijd het eten klaar te maken. Vragen of manlief dan een lekker gebakken visje wil halen gebeurt regelmatig. Kibbeling of een lekkerbekje wordt er dan gevraagd.

Niet zolang geleden tijdens het eten van een lekkerbekje vroegen we ons af welke vissoort we nu aan het eten waren.

Er volgde een speurtocht op internet met het volgende resultaat.

Wat is een lekkerbekje?

In Nederland is het lekkerbekje een gebakken witvis met een krokant beslag eromheen. Het krokante beslag bestaat vaak uit een combinatie van water, meel en zout. Het laagje wordt zo lekker krokant doordat de witvis door het mengsel van water, meel en zout wordt gehaald en vervolgens wordt gefrituurd.

De geschiedenis van het lekkerbekje

Over het ontstaan van het lekkerbekje doen verschillende verhalen de ronde. Zo zou het lekkerbekje ontstaan zijn in het Noord-Hollandse IJmuiden. Een viskraam verkocht daar graatloze visfilet en vond dat deze specialiteit toch wel een andere naam nodig had dan een 'gewoon filétje'. Aan de keukentafel werd besloten: laten we het een lekkerbekje noemen. Het gaat in het bekkie en het is lekker!

Een andere theorie heeft te maken met het soort vis dat men vroeger gebruikte voor het lekkerbekje. Men gebruikte namelijk wijting, maar deze vis stond niet echt goed bekend, omdat dit als kattenvoer werd gebruikt. De

wijting is zelf letterlijk een lekkerbekje, omdat hij zich graag tegoed doet aan garnalen. De smaak van garnalen proef je ook terug in de vis. Om de wijting toch te kunnen verkopen, werd de gepaneerde versie daarom verkocht als het lekkerbekje.

Wat voor vis is een lekkerbekje?

Vroeger werd er dus voornamelijk wijting gebruikt. Tegenwoordig worden er allerlei verschillende soorten witvis gebruikt voor het lekkerbekje. Zowel kabeljauw, heek en koolvis, maar ook de zoetwatervis pangasius wordt gepaneerd en verkocht als lekkerbekje. In de winkel of bij de visboer staat vaak aangegeven welke vis er precies gebruikt wordt.

De kibbeling

Deze lekkernij bestaat ook uit gefrituurde vis met een laagje beslag eromheen... Dit hoort wangetjes van de kabeljauw te zijn. Echter tegenwoordig is kabeljauw dermate prijzig dat er andere witvis wordt gebruikt, bijvoorbeeld koolvis.

Mary-Ann Borggreve

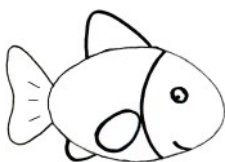

Bron: diverse websites

Gedichtje

Vrijdag, vrijdag, dag van Vis
Omdat het zo lekker is!
Haring, bot, makreel of tong
't Maagje maakt een vreugdesprong
Kabeljauw, bot, schelvis, blik,
Vrijdag Vis, Echt Katholiek.

Theo Borggreve

Mop

Er verschijnt een kannibaal bij Petrus aan de hemelpoort.
Petrus zegt: "Jij komt er niet in!"
Kannibaal: "Waarom niet?"
Petrus: "Jij hebt je medemensen opgegeten."
Kannibaal: "Maar ik heb als goed Katholiek op vrijdag alleen maar vissers opgegeten!"

Theo Borggreve

Bron: waarschijnlijk van Max Tailleur

Statiegeld op blikjes: welke blikjes kunt u wel en niet inleveren?

Vanaf 1 april 2023 kunt u lege blikjes inleveren bij de statiegeldautomaat. Waarom komt er € 0,15 statiegeld op de frisdrank-, water-, melk- en andere blikjes? Welke blikjes kunt u wel en niet inleveren? Waar moet u nog meer op letten?

Waarom zit er nu statiegeld op blikjes?

De invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes hangt al langere tijd in de lucht. In 2018 is er al een onderzoek naar de voordelen van de invoering hiervan geweest. Met name de blikjes zorgen voor het nodige zwerfafval en het opruimen kost geld. Het invoeren van statiegeld op blikjes en plastic flesjes moet de oplossing voor beide problemen worden. Ruim 4 jaar later, eind 2022, komen de 1^e inleverautomaten op Utrecht Centraal en andere grote treinstations te staan. Een enkele supermarkt zamelt op eigen initiatief al blikjes in, maar vanaf 1 april 2023 is dit dus landelijk verplicht. U vindt de inleverautomaten niet alleen in supermarkten of treinstations, maar ook in sommige tankstations.

Welke blikjes kunt u wel en niet inleveren bij de automaat?

De blikjes die u wel kunt inleveren, herkent u aan het statiegeldlogo. Dit zijn metalen omhulsels met een inhoud van maximaal 3 liter, voor zowel alcoholhoudende als niet-alcoholhoudende dranken. Op frisdrank-, water-, melk- of bierblikjes zit dus inderdaad statiegeld. Dat is niet het geval voor blikjes waar geen vloeistof in zit of waar u niet rechtstreeks uit drinkt. Blikken met bijvoorbeeld soep, maïs, erwten en knakworsten zijn niet geschikt voor de statiegeldautomaat. Die kunt u bij het PMD-afval kwijt.

Waar moet u op letten bij het inleveren?

De 1^e vraag is: zit er wel of geen statiegeldlogo op het blikje dat u in wil leveren? Als dat wel het geval is, zorg dan bovendien dat het blikje in een zo goed mogelijke

staat blijft. De barcode moet namelijk leesbaar zijn tijdens het inleveren. Een deukje is geen probleem, maar voor een geplet blikje krijgt u geen statiegeld. Want dan herkent de inleverautomaat de barcode niet.

Wat is het doel van de introductie van statiegeld op blikjes?

Grote kans dat u zo'n blikje wel eens op straat of in het bos heeft zien liggen. Jaarlijks zijn er zo'n 2,5 miljard blikjes in omloop, waarvan er 150 miljoen als zwerfafval in het milieu eindigen. De invoering van statiegeld moet hier een einde aan maken. In 2024 moet 90 % van alle blikjes al bij de inleverautomaten belanden, hoopt het kabinet. De ingezamelde blikjes worden op hun beurt nieuwe blikjes, door middel van recycling.

Zo moet je ze inleveren

Belangrijk bij het inleveren van de blikjes is dat ze intact en leeg zijn. Zorg er dus voor dat het blikje niet te erg ingedeukt is, en dat je het restant in het blikje eruit hebt gegoten. Wanneer het blikje te erg ingedeukt is of nog vloeistof bevat is er de kans dat je het geld niet terugkrijgt. Het statiegeldapparaat kan het blikje dan namelijk niet goed scannen.

Bron: internet

Iets voor u?

Bestuurslid/notulist en een 2^e penningmeester gezocht voor KBO-Ede

Vorig jaar zijn we er in geslaagd om het bestuur van onze seniorenvereniging aan te vullen met een nieuwe voorzitter en een nieuwe 1^e penningmeester. Daarnaast konden we kort geleden een tweede Vrijwillige Ouderen Adviseur verwelkomen en hebben we sinds kort een vrijwillige computerhulp om u te adviseren bij computerproblemen.

Al met al een mooi resultaat, maar we zijn er nog niet. Aanvulling van ons bestuur is dringend nodig met:
*een bestuurslid die de verslaglegging van de

maandelijkse bestuursvergaderingen voor zijn/haar rekening neemt en samen met de secretaris andere secretariaatswerkzaamheden verricht. De totale tijdsbesteding is ongeveer 2 tot 4 uur per week *een 2^e penningmeester die samen met de 1^e penningmeester een deel van de financiële taken op zich wil nemen. Tijdsbesteding ongeveer 4–8 uur per week.

Gijsbert van Ingen, 1e penningmeester, en Adri Koch, secretaris, zijn graag bereid u nader te informeren over de vacatures.

Zie de colofon op pagina 2 voor telefoon of email gegevens

Ouderenzorg: drie handen op één buik

Het is een tijd geleden dat ik je zag. Vandaag kom je vanwege langdurige buikpijnklachten. Daarnaast is je ontlasting veranderd en zie ik dat je behoorlijk bent afgevallen. Terwijl ik je nakijk vertel je de laatste tijd vergeetachtiger te worden. Ook heb je het nog dagelijks moeilijk na het verlies van je echtgenoot anderhalf jaar geleden, jullie waren zestig jaar getrouwd.

Ik voel een zwelling in je buik waar ik me zorgen om maak. Terwijl jij je aankleedt, merk ik dat ik twijfel waar ik goed aan doe. Wat zou een goede vervolgstap zijn? Invasieve diagnostiek en behandelingen? Hoe moet dat logistiek? Wat zou je zelf nog willen? En kun je het overzien met de vergeetachtigheid die je net noemt? Ik besef opnieuw hoe complex goede zorg voor ouderen eigenlijk is.

Deze casus beschrijf ik in samenwerking met mijn zus, die in opleiding is tot specialist ouderengeneeskunde (SO). Een specialisme waar we als huisarts vaker gebruik van zouden mogen maken. Alleen samen kunnen we namelijk aan de doelstellingen voor de ouderenzorg van de toekomst voldoen: langer thuis wonen en het voorkomen, uitstellen of verkorten van opnames in het ziekenhuis of instellingen voor langdurige zorg. Méér passende zorg, met de wensen van de patiënt en diens kwaliteit van leven centraal.

Want -net als zussen- kunnen deze specialisten niet zonder elkaar en begrijpen we elkaar. Beiden generalistisch, holistisch en multidisciplinair samenwerkend. Wij weten beiden dat niet elk probleem te genezen is, maar mogelijk wel te verlichten. Daarnaast, net als tussen ons zussen, zijn er ook verschillen: de huisarts is altijd al wat meer pragmatisch geweest. De specialist ouderengeneeskunde is meer een denker, die houdt van puzzelen en neemt meer tijd voordat een beslissing genomen wordt. Thuis zijn wij met drie zussen, dus eigenlijk drie handen op één buik.

Hetzelfde geldt voor de ouderenzorg, want de samenwerking is eigenlijk ook pas compleet met een derde zorgverlener erbij: **de thuiszorg**.

Ik vraag de SO in consult, die bij je op huisbezoek komt. Uit neuropsychologisch onderzoek blijkt dat je geen dementie hebt, maar wel milde cognitieve stoornissen. Bloedonderzoek toont een ijzergebreksanemie. We starten met ijzertabletten, laxantia en paracetamol. Verwijzing naar de mdl-arts om darmkanker uit te sluiten hoeft van jou niet meer, je familie staat hier achter. Een ijzerinfuus of bloedtransfusie zie je eventueel nog als optie, mocht dat nodig zijn. Je geniet van het leven, van je (klein) kinderen en zingen bij het koor. Sinds kort heb je een rollator en samen met de fysiotherapeut oefen je, zodat je naar het dorpshuis kunt blijven lopen. Je dochter helpt bij de boodschappen en de was, we schakelen een maaltijdservice in en je medicatie komt op een baxterrol. Ook introduceren wij de 'derde zus': de thuiszorg komt je helpen met douchen. Je hoopt uiteindelijk, net als je man, thuis te kunnen overlijden. Na twee maanden evalueer ik met jou, je dochter, de SO en de thuiszorg. De situatie is stabiel, iedereen is tevreden. Het inschakelen van de drie-eenheid is voor jou goed geweest. Grinnikend bespreek ik bovenstaande casus met mijn zus. Waarom we ons eigen zusje (nog) niet bij deze casus betrokken hebben? Zij werkt inmiddels niet meer bij de thuiszorg, maar is uitvaartverzorgster geworden. Haar hopen we nog even niet nodig te hebben.

Door Eefje Suntjens samen met Ankie Suntjens, aio's ouderengeneeskunde

Rijbewijskeuringen

Bericht van keuringsarts Jan van den Berg

Gisteren heb ik bericht gekregen van het BIG register dat ik tot 2028 door mag gaan met rijbewijskeuringen. Mij registratie is dus verlengd.

KBO Ede leden zijn na 24 april weer van harte welkom voor herkeuring voor hun rijbewijs.

Met vriendelijke groeten,

Jan van den Berg

Stationsweg 56, 6711PT Ede.

Tel. 0318 61 03 68

Liever langer thuis wonen?

Volgens het CBS was op 1 januari 2022 zo'n 20% van de bevolking 65 jaar of ouder. Naar schatting zijn dat er in 2024 circa 25,1%. Dat is een flinke toename. Wat betekent dit voor ons senioren? Wie straks in 2040 senior is en daarbij alleenstaand, of alleenwonend door een partner in het verpleeg- of verzorgingshuis, komt voor een groot probleem te staan. Wat te doen wanneer je zelf ook niet meer zo zelfredzaam bent en mantelzorg nodig hebt? U wordt geacht een oplossing te gaan zoeken in familiekring of binnen het eigen netwerk. Net als nu trouwens, want de zorg is al verminderd ten opzichte van een aantal jaren geleden.

Het is heel makkelijk de corona-pandemie hiervan de schuld te geven. Het is een feit dat steeds meer mensen werken in de zorg niet aantrekkelijk vinden. Het verdient niet genoeg, je maakt lange dagen

(regelmatig ook avond- of nachtdienst) en krijgt niet altijd waardering voor het werk dat je doet. De acties die nu in de ziekenhuizen worden gevoerd zeggen genoeg. Met als gevolg minder zorgmedewerkers en minder wijkverpleging. Daarnaast krijgen we steeds minder kinderen en ook nog op veel latere leeftijd dan voorheen. De veertiger van straks met een driejarig kind in huis en een fulltimebaan heeft echt geen tijd om de zorg voor vader of moeder er nog bij te nemen. En dan? Wat rest is elders op zoek te gaan naar een betrouwbare mantelzorger.

De overheid schrijft dat mantelzorg meer is als gewone alledaagse zorg voor elkaar en dat dankzij deze zorg er minder of geen thuiszorg nodig is. Echter, dezelfde overheid heeft bepaald dat we steeds langer moeten doorwerken. Waar halen we de mantelzorg straks vandaan? Ook de Wmo legt steeds meer beperkingen op. Een traplift? Welnee, gaat u maar verhuizen naar een appartement. Ja graag, waar blijven de betaalbare, op korte termijn, beschikbare appartementen? Hulp bij het stofzuigen of ramen zemen? Absoluut niet, vraag dat maar aan uw kinderen of kleinkinderen. Wanneer u deze niet heeft dan maar de buurvrouw. Helaas is dit geen sprookje maar werkelijkheid.

Laten we eerlijk zijn, we kiezen er niet voor om krakkemikkig te worden. Graag willen we tot op hoge leeftijd alles zelf blijven doen. We volgen valpreventie, stoelyoga voor ouderen, bewegen tot het zwart voor de ogen ziet, maar de ouderdom, en daarmee ook de gebreken, zet gewoon door. Liever langer thuis wonen, ja graag, de vraag is hoe gaan we dit in 2040 doen. Is er dan überhaupt nog zorg?

Laat ik eindigen met een positieve noot, de lente is in aantocht. Overal zie je prachtig lichtgroen gekleurde bomen en lentebloemen in parken en tuinen. Het is echt genieten van al dit moois om ons heen.

Marianne

Ederveen

KBO Gelderland

Actie "Leden werven leden"

Graag zien wij ons ledenbestand KBO-Ede weer groeien en u als lid van KBO-Ede kunt een steentje bijdragen door mee te doen aan de actie "Leden werven leden". Het bestuur heeft in overleg met de Ledenwerfcommissie besloten tot het volgende: Als u als KBO lid 5 nieuwe leden kunt werven tussen nu en 1 juni 2023 dan is aan u de keuze:

- een diner bon van € 25
- of gratis mee met het busreisje KBO Ede
- of gratis deelname aan de kerstlunch voor 1 persoon.

Doet u mee aan deze actie "Leden werven leden"?

Ledenwerfcommissie namens het bestuur

Gentleman

Kleine Dirk zit bij zijn vader op schoot in een overvolle stadsbus. Bij een van de haltes stapt een hoogzwangere vrouw in. "Ga eens van mijn schoot af", zegt vader tegen Dirk en hij biedt de vrouw zijn zitplaats aan.

"Dank u wel, meneer", zegt ze. "U bent een echte gentleman!". Later op school vraagt de juf: "Wie weet er wat een gentleman is?"

Dirk steekt onmiddellijk zijn vinger op en zegt: "Een echte gentleman is een man die een vrouw met een kind laat zitten."

Ons volkslied

Waar ben je als land herkenbaar aan? Allereerst de vlag, maar een belangrijke tweede plaats is er voor het volkslied. Het staats-volkslied wordt traditioneel gespeeld bij de ontvangst van een staatshoofd, bij het eren van de overwinnaar van een internationale sportwedstrijd en bij soortgelijke min of meer plechtige gelegenheden. In de Verenigde Staten begint de schooldag met het plechtig zingen van het volkslied. Begin mei met de herdenking van de bevrijding en de dodenherdenking zullen we het weer geregeld horen.

Wilhelmus is niet de officiële naam

In de volksmond wordt ons volkslied altijd het *Wilhelmus* genoemd, maar de officiële naam is het *Wilhelmus van Nassouwe*. De titel is vermoedelijk een directe verwijzing naar Willem van Oranje, die geboren is in het voormalige Duitse graafschap Nassau.

Willem van Oranje

Niet alleen de naam van het lied verwijst naar de Vader des vaderlands, ook de eerste letters van alle coupletten vormen samen de naam Willem van Nassov. De v werd destijds vermoedelijk als een u geïnterpreteerd, waardoor Nassov als Nassou gelezen kan worden.

De tekst stamt uit 1568

De tekst van het *Wilhelmus* wordt toegeschreven aan Filips van Marnix van Sint Aldegonde, de secretaris van Willem van Oranje. Hij schrijft de tekst waarschijnlijk rond 1568, het jaar dat de Tachtigjarige Oorlog begint en de Spaanse hertog van Alva het bevel krijgt om orde op zaken te stellen in onder andere Nederland. Wie de tekst van het lied erbij pakt zal ook meerdere referenties naar deze oorlog terugvinden. Zo staat er in het 4e couplet een verwijzing naar graaf Adolf van Nassau, de broer van Willem van Oranje. Hij overlijdt in 1568 tijdens de slag bij Heiligerlee (nabij het huidige Winschoten). In het 4e couplet staat het volgende:

*Graaf Adolf is gebleven
in Friesland in den slag,
zijn ziel in 't eeuwig leven
verwacht den jongsten dag.*

Uiteraard wordt er in de tekst van het bekende 1^e couplet ook direct verwezen naar de koning van Spanje. In 1568 is dat Filips II, met wie Willem van Oranje niet zo'n enorm goede verstandhouding heeft. De tekst impliceert dat hij hem toch wil dienen, maar in het 2e couplet staat dit:

*In Godes vrees te leven
heb ik altijd betracht,
daarom ben ik verdreven,
om land, om luid gebracht.
Maar God zal mij regeren
als een goed instrument,
dat ik zal wederkeren
in mijnen regiment.*

Hier kan worden opgemaakt dat Van Oranje toch samen met de Nederlanders ten strijde wil trekken tegen de Spanjaarden. Het *Wilhelmus* geeft in

feite dus de tweestrijd weer waarin Willem van Oranje destijds verkeerde.

De tekst is weleens aangepast

De tekst van het *Wilhelmus* is al jaren ongewijzigd, maar door de eeuwen heen is er weleens aan getornd. In de 18e eeuw staat het bijvoorbeeld te boek onder de naam *Prinsenmars* en is de volgende tekst populair:

*Wilhellemussie van Nahassouwen,
Zijt gij van Duihuihuitsen bloed?
De elleboog door de mouwen,
Het haar al door de hoed.
Zijt gij Wilhellemus?
Zijt gij Wilhellemus?
Wel dat is goed.*

Wilhelmus pas sinds 1932 volkslied

Het *Wilhelmus* wordt lange tijd gezien als een strijdlid voor aanhangers van de Oranjes, maar dat verandert in 1932. Sinds dat jaar is het, het officiële volkslied van Nederland. Van 1815 tot 1932 is dat *Wien Neêrlands Bloed*. 1815 is het jaar waarin Nederland officieel een koninkrijk wordt, waardoor er behoefte ontstaat aan een eigen lied. Het *Wilhelmus* is dan ook al kandidaat, maar wordt dan als ongeschikt geacht, omdat het echt een lied is van de Oranje-gezinden. In 1815 hoort het huidige België nog bij Nederland en daar heeft men echt een stuk minder met de Oranjes.

Wien Neêrlands Bloed wordt nooit echt helemaal omarmd, zeker niet nadat België zich in 1830 afscheidt van Nederland. Op de website van het Koninklijk Huis valt te lezen dat het *Wilhelmus* al sinds het eind van de 19e eeuw vaak wordt opgevoerd tijdens officiële gelegenheden. In 1932 valt het doek helemaal voor *Wien Neêrlands Bloed*.

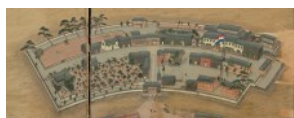
Hoe zit het met dat van Duitsen bloed?

In de 1^e zin van het 1^e couplet wordt gerefereerd naar het feit dat Willem van Nassau van Duitsen bloed is. In de tijd dat het lied het levenslicht ziet, betekent dit vermoedelijk niet wat het nu betekent. Diets, waar het Duits uit de huidige tekst vermoedelijk van afstamt, betekent destijds Nederlands. Het Engelse woord Dutch, wat Nederlands betekent, stamt ook af van Diets.

Mary-Ann Borggreve

Nederlands-Japanse betrekkingen

Het is bekend dat er al eeuwenlang betrekkingen bestaan tussen Nederland en Japan. Het jaar 2000 werd in Japan 'Nederlandjaar' genoemd. De vierhonderdjarige vriendschap tussen beide landen werd in dat jaar uitbundig gevierd en terecht: tijdens de periode dat Japan zich afsloot van de buitenwereld (de afsluitingsperiode, Japans sakoku, 1639-1854) was het Nederlands naast het Chinees de enige vreemde taal die je in Japan kon tegenkomen en bestuderen.

Oudste contacten

Sinds 1609 mochten de Nederlanders, die er niet voor terugdeinsden hun economie een extra zetje te geven,

handeldrijven met Japan in Hirado. Nadat de Portugezen in 1639 om religieuze redenen uit de Japanse archipel verbannen waren, kregen de Nederlanders in 1641 opnieuw het uitzonderlijke handelsmonopolie van het Shogunaat (de toenmalige regering van Japan) op Deshima, het piepkleine, kunstmatige eilandje in de baai van Nagasaki. Het Shogunaat verplichtte het hoofd van de Nederlandse handelspost op Deshima elk jaar het personeel te vervangen. De Shogun zette een bijzonder college van tolken (Japans tsûji) op om met de Nederlandse kooplieden te kunnen communiceren en liet deze streng controleren. Het Shogunaat verplichtte het hoofd van de Nederlandse handelspost elk jaar op audiëntie te komen bij de Shogun in de hoofdstad Edo (het huidige Tokyo). Zo bleef de Shogun op de hoogte van wat er in de wereld gebeurde.

De rangaku (hollandologie) kreeg zijn volle bloei tussen 1750 en 1850. Ze werd zeer gestimuleerd door Shogun Yoshimune (1684-1751; hij regeerde van 1716 tot 1745), die via het Nederlands graag westerse kennis opdeed. In 1720 hief hij het bestaande verbod op om westerse drukwerken in te voeren, uitgezonderd die over het christendom.

De taal overbruggen

Het zou daarna nog meer dan twintig jaar duren voor het eerste uitgebreide Nederlands-Japanse woordenboek kon verschijnen, Haruma Wage (Edo Haruma). Dit pionierswerk was een Japanse versie van François Halma's Woordenboek der Nederduitsche en Fransche Taalen (1729), dat ongeveer zestigduizend lemmata bevatte en tussen 1796 en 1799 in dertig exemplaren werd verspreid. Veel later ontstond er nog een ander

'Haruma', namelijk Nagasaki Haruma (Doyaku Haruma, 'Doeff's Halma'), dat uiteindelijk in 1833 werd voltooid, na drieëntwintig jaar werk. Nagasaki Haruma stond onder leiding van Hendrik Doeff (1777-1835), hoofd van de handelspost Deshima en werd ondersteund door de gouverneur van Nagasaki.

Een persoonlijke ontwikkeling

Arend Willem Feith was zestien jaar toen hij in 1761 als hooploper (matroos) in dienst trad bij de Kamer van Zeeland. Hij voer op het zojuist gebouwde schip de Burgh in 229 dagen vanuit Middelburg via Kaap de Goede Hoop naar Batavia waar de rest van zijn familie al was aangekomen. Na een aantal jaren als assistent op het kantoor van de VOC in Batavia te hebben gewerkt kreeg hij in 1765 een functie als junior pakhuismeester op de Nederlandse factorij Deshima in Japan. Zes jaar later zien we hem terug in de allerhoogste functie aldaar, die van opperhoofd.

De Nederlanders hielden zich verre van christelijke praktijken en wilden zich in het kader van de zo belangrijke handelsbelangen best een tijdje laten isoleren op het kunstmatig opgeworpen eiland, dat niet meer dan 65 meter diep, aan de stadskant 175 meter en aan de zee kant 215 meter breed was. Overigens kon men over die handelsbelangen nog wel twisten. Waarschijnlijk gaf het prestige dat ermee gepaard ging de doorslag. Naast de Hollanders bewoonden Chinezen een omheind complex in de stad Nagasaki zelf – onder scherpe restricties.

Er is een sterk vermoeden dat er via een 'zwarte markt' weldegelijk in bepaalde periodes werd gehandeld in zaken buiten de controle van de Japanse ambtenaren om. Mogelijk waren juist die Japanse ambtenaren degenen die er ook voordeel bij hadden.

Paulien Cornelisse heeft op tv met haar programma TokiDoki aandacht besteed aan Japan en geprobeerd restanten van de Nederlandse taal te vinden in de Japanse (2020). Otenba betekent 'opstandig', maar dan wel alleen voor meisjes. Die moeten volgens de Japanse traditie rustig en dienstbaar zijn. Zou dat komen van het Nederlands ontembaar?

Erik Erkelens

Bron: www.historiek.net

Als je alles gelooft wat je leest, lees je beter niet.

Japans spreekwoord

Wie gasten uitnodigt, nodigt hun afgunst mee uit.

Japans spreekwoord

Wat mag bij het PMD?

Jaren geleden mocht er minder bij het plastic (gescheiden) afval dan nu. De recyclebedrijven kunnen het afval steeds beter scheiden, ook het zogenaamde PMD. Er mogen nu meer dingen bij. Om het voor u helder te houden wat wel en wat niet bij het PMD mag, is hier een overzicht.

PMD is een afkorting voor **plastic** verpakkingen, **metalen** verpakkingen (blik) en **drinkpakken**. Voorbeelden van plastic verpakkingen zijn: plastic tasjes, flacons voor wasmiddelen en flessen voor olie en azijn. Bij metalen verpakkingen (blik) moet u denken aan drankblikjes, stalen siroopflessen en soepblikken. En bij drinkpakken aan pakken van allerlei vloeistoffen zoals melk, yoghurt, vla, sap en saus.

Een handige vuistregel voor wat bij PMD hoort:

- Is het een verpakking?
- Is het leeg?
- Komt het uit de keuken of badkamer?

3x JA? Dan hoort het bij plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drinkpakken.

Lastige zaken (wel bij PMD):

Aluminiumfolie
 Bakje van plastic o.a. voor boter, kaas en salades
 Binnenpotten van plastic, plantentray
 Blikken deksels (van glazen potten)
 Cellofaan
 Conservenblikken
 Cups van waxinelichtjes
 Drankblikjes (let op statiegeld)
 Drankpakken, ook die met een beschermlaag aan de binnenzijde
 Koekjestrommel (koekblik)
 Koffieverpakking (zilverkleurige folie)
 Koperpoets (lege verpakking)
 Kroonkurk van Metalen
 Loden omhulsels wijnflessen
 Medicijnen: lege doordrukstrips
 Metalen deksels en doppen
 Patat bakjes
 PET fles (let op statiegeld)
 Plastic bekertjes
 Schuursponsjes
 Spuitbus slagroom/scheerschuim e.d. leeg
 Verfblikken en -potten leeg
 Vershoudfolie
 Zeepfles of -flacon
 Zilverkleurige folie, plastic zakken met zilveren coating (Chipszakken en dergelijke)

Citaat

Wie beweert dat kracht en vrede van elkaar verschillen, kent de waarheid niet.

Wat innerlijk als vrede wordt ervaren, toont zich naar buiten toe als kracht.

Weet dat werkelijk alle dingen die je ziet niets anders zijn dan beelden in een droom en dat niets daarvan los staat van wie die beelden ziet.

Houd je daarom verre van deze schijnwereld van namen

Bij het restafval:

Alle harde plastic producten zoals speelgoed en tuinstoelen
 (breng deze liever naar het afvalbrengstation)
 Aansteker van plastic
 Bal van plastic
 Bio afbreekbare (degradeerbare) verpakkingen
 Bloemen van kunststof (kunstbloemen)
 Bloempotten van kunststof
 CD/DVD schijfjes
 Deodorantspuitbus (leeg)
 Fopspeen (kunststof)
 Koffiecaps (koffiepads bij GFT)
 Kunststof contactlenzen
 Lamellen van plastic
 Landbouwfolie, landbouwplastic, vijverfolie
 Latex (handschoenen of andere voorwerpen)
 Lint (versiering bij inpakken cadeau's)
 Oase (steekschuim)
 Oorstaafje / wattenstokje
 Piepschuim
 (breng deze liever naar het afvalbrengstation)
 Plakband
 Plexiglas
 PVC, alle soorten (buis, flessen)
 Spuitbussen (niet leeg of gebruikt voor verf, chemicaliën)
 Stomazakjes
 Tandenborstel
 Tempex (piepschuim, EPS)
 Tuinslang
 Vinyl vloerbedekking / zeil, vinyl behang

en vormen en blij gegrondvest in de gelukzalige werkelijkheid van zuiver Gewaarzijn.

Eén en altijd hetzelfde is God, als het snoer van een ketting dat de kralen bijeenhoudt.

Zo straalt hij als het licht in elk schepsel en als de kern van alle religies.

Uit: *Ramana Maharshi* over gewaar zijn (1879 - 1950)

Op zoek naar de punt van Reide

Een tijd terug kreeg Theo het verzoek om een illustratie te maken bij een gedicht over de Punt van Reide.

Uiteraard werd er in een atlas gezocht naar de Punt van Reide. Het bleek een plek in het noorden van ons land.

Eind februari waren we in Drenthe en was het mooi zonnig weer. Een goede gelegenheid om eens te gaan kijken naar de Punt van Reide.

Het was vanuit midden Drenthe nog een flinke tocht.

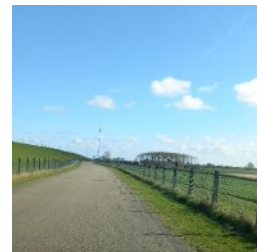
Het landschap werd steeds "kaler" en heel anders dan wij hier in de Vallei, op de grens van de Veluwe gewend zijn.

Er waren prachtige luchten en een weids landschap. Tegen het eind van de rit kwamen we langs een oud kerkje en niet lang daarna kwamen we bij een bezoekerscentrum van het Groningerlandschap.

In dit bezoekerscentrum was een expositie over de Punt van Reide. Het is een stuk land dat door zijn positie aan de rand van Nederland met aan de overkant Duitsland (Emden) van strategisch belang is geweest onder andere in de tachtigjarige oorlog. Recenter, in de tweede

wereldoorlog, maakte het deel uit van de Antlantikwall (verdedigingslinie van de Duitsers). Er zijn nog restanten hiervan te zien.

Helaas mag je niet zomaar wandelen op de Punt van Reide. Dit heeft te maken met het broedseizoen. Een paar maal per jaar is er onder leiding van een gids een wandeling.

Ooit hebben er huizen gestaan op de Punt van Reide en zelfs een kerk en een klooster. Alles is verdwenen. De fundamenten van de kerk zijn nog te zien, maar dan moet je meegaan met de wandeling.

Dat lukte niet voor ons. We zijn wel vanaf het bezoekerscentrum gelopen naar de dijk, van waar je naar de Punt kunt lopen. We liepen langs rietpluimen en hoorde heel wat vogels en zagen ze even later bij een meertje.

Al met al: als u in het noorden van het land bent is het een aanrader om naar het bezoekerscentrum bij de Punt van Reide te gaan.

Mary-Ann

Papierknipkunst

Dit betreft een serieuze kunstvorm, die niet veel bekendheid geniet. Dit jaar zijn er in diverse musea in Nederland tentoonstellingen van deze kunstvorm. De Nederlandse vereniging van papierknipkunst bestaat namelijk 40 jaar.

Wat kun je zoal knippen? Een kledje knippen, misschien heeft u dat ook wel gedaan op de kleuterschool. Voor de meesten van ons houdt de kunst dan wel op. Botanische motieven waren geliefd, maar ook jachtaferelen.

Ter gelegenheid van een huwelijk of een doop werden er taferelen uitgeknipt.

Er zijn nog altijd kunstenaars, die deze kunst beoefenen. U hebt gelezen over het goed omgaan met afval. Zelfs dat kan een onderwerp voor een knipsel zijn.

De auteur van het stukje over Bijplaatsen uit het vorige nummer is namelijk knipkunstenaar. Zijn "knipselnaam" is Marius de Schaar. In het museum Elburg is tot 24 juni een expositie met knipwerk, waar ook werk van hem te zien is.

Mary-Ann

Psychologen zijn niet gewoon gek, die hebben er nog voor geleerd ook.

Herman Finkers

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede en PCOB-Ede, Bennekom en Lunteren zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma

- 17 mei 14.00-16.00 uur: Lezing over "Kruisheren" door Piet Dekker, lid van KBO Ede
- 14 juni 09.30-17.30uur: Reisje Kris Kras door Gelderland i.s.m. PCOB Ede
- 21 juni vanaf 14.00 uur: Fietstocht
- 16 aug. 14.00-16.00 uur: Feestje voor de 80- en 90-jarigen van dit jaar.

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur, tenzij anders vermeld.

PCOB Ede Lunteren Programma

- Woensdagmiddag 10 mei: 'Muziek met de Bachvereniging' door Lucia Swarts, docent aan het Koninklijk Conservatorium van Den Haag
- De bijeenkomsten zijn in "Rehoboth", Driehoek 11 te Ede, tenzij anders vermeld.

PCOB Bennekom Programma

- Dinsdag 2 mei: Jaarlijkse busreis: Dagtocht naar Broek op Langedijk.
- Locatie voor de activiteiten: Gemeentecentrum De Brink. Brinkstraat 39 in Bennekom.

SUDOKU ★★ ★

2			6	3	4	7		5
	5	7						
4	1		7	9		8		2
			5					7
				2				
5		8				2	9	6
						3		
	4	3					7	8
8					1	5		

Op www.kbo-edede.nl kunt u onze activiteiten ook vinden

